

Sulitjelma Historielag

Årsberetning for 1997

Styret har i 1997 bestått av følgende:

Leder	Kjell L. Olsen
Sekretær	Wenche Spjelkavik
Kasserer	Per E. Sletten
	Sonja Svensson
	Bjørge L. Olsen

Møter: Det har vært avholdt fire medlemsmøter, ett styremøte og et årsmøte i 1997.

Medlemsmassen: Laget har 33 betalende medlemmer, en økning på 7 fra året før.

Generelt om lagets drift i 1997 :

Fotoarkivet

Innsamling og avfotografering av gamle bilder har fortsatt med uforminsket styrke i året som gikk. Bjørge Lund Olsen og Arne "Duntan" Olsen har fra lagets ble startet vært ildsjeler i dette tidkrevende arbeid, og de gjør fortsatt en fremragende innsats. Fotosamlingen har, takket være deres oppsøkende arbeid, økt fra om lag 1700 fotos ved inngangen til 1997 til om lag 2500 ved utgangen av året.

Utgivelse av kalender er fortsatt et viktig bidrag til å synliggjøre historielaget, samt en viktig inntektskilde for laget.

Tyveri

I mars ble det oppdaget at det hadde vært innbrudd i historielagets gjenstandslager, i kjelleren på Storkontoret. Det ble raskt oppdaget at en "canadisk matboks", laget har fått i gave, var blitt stjålet. (Matboksen var av samme type som er med på januarbildet i 1997-kalenderen.) Det har ikke lyktes laget å få matboksen tilbake.

Skogmøte

Lagets leder, Kjell L. Olsen, og sekretær Wenche Spjelkavik, var i mars invitert til å delta på et debattmøte om skogpleie i Sulitjelma. Møtet var i regi av Sulisprosjektet og det deltok folk fra Statskog Salten, Fylkesskogmesteren, landbruksetaten Fauske kommune, Salten Kraftsamband m.fl.

Kjell L. Olsen innledet til møtet med et foredrag om skoghistorikk i Sulitjelma, supplert med bildemateriale fra lagets fotosamling. Foredraget vakte stor oppmerksomhet og ble meget godt mottatt.

Fotoutstilling

Laget arrangerte en fotoutstilling under Mons Petter-festivalen. Utstillingen baserte seg i hovedsak på Ivar Kristiansens fotosamling, samt en del fotografi fra Sulitjelma gruvearbeiderforening. Fotoutstillingen var lagt opp som en kronologisk "fortelling" fra 1848 til ca. 1990.

Kulturminneåret

Tidlig på året kom det signaler fra det "offentlige" om at det ville bli gitt tilskudd til bevaring av ulike kulturminner, etter søknad. Laget ble enige om å søke om midler til å bygge tak over torvmaskinene i Daja.

Imidlertid ble det etterhvert klart at innsatsen for kulturminnene ikke ville bli fulgt opp av økonomiske midler. I mai ble historielaget invitert av kulturseksjonen i kommunen til å være med å peke ut kulturminner som kommunens innbyggere selv skulle få stemme over. Som Fauske kommunes kulturminne ble Sjønstå Gård valgt.

Museumsplan for Fauske Kommune

I kommunens arbeid med strategisk næringsplan ble det i februar oppnevnt en gruppe som skulle utarbeide "Helhetlig museumsplan for Fauske".

Wenche Spjelkavik ble forespurt fra næringssetaten om å delta i dette arbeidet, og hun har i den forbindelse valgt å fremstå på vegne av Sulitjelma Historielag.

Dermed vil historielaget være høringsinstans for planarbeidet. Arbeidet med museumsplanen skal være ferdig våren 1998.

Blant viktige forslag som er tatt opp i forbindelse med planen, er et forslag om kommunal organisering av kulturhistorisk virksomhet, gjennom opprettelsen av et rådsorgan underlagt kulturseksjonen i kommunen.

Canadisk kontakt

Sommeren 1997 fikk flere av lagets medlemmer kontakt med folk som kunne fortelle at det fantes et "Sulitjelma" i Canada, nærmere bestemt i staten Alberta. "Sulitjelma school district" ble opprettet av arbeidere som emigrerte fra Sulitjelma til Canada tidlig i dette århundre. Familien Svare utgjorde en stor flokk i området ved Hay Lake, og det var i hovedsak denne familien som har sørget for at "Sulitjelma"-navnet ennå eksisterer der borte.

Gjennom lagets kasserer, Per Erik Sletten, er personlige kontakter opprettet med etterkommere av nordmenn som tilhører Sulitjelma school district. Per E. Sletten har sørget for at bildebøker fra Sulitjelma er oversendt og i retur er det kommet bilder av både "Sulitjelma school" og "Sulitjelma baseball team".

Historielaget har skaffet seg kopi av slektsboken som omfatter dette området, for å kunne bistå folk som søker slekten der borte.

Kurs og seminarer

Kjell Lund Olsen og Wenche Spjelkavik har deltatt på kurs i museal utstillingsteknikk og formidling, ved Lulesamsisk senter, Arran. Kurset ble ledet av to av Sveriges fremste utstillingsdesignere og produsenter. I september deltok Kjell og Wenche på et seminar om "kobbersmelting i gammel tid", i Holtålen, Sør-Trøndelag. Deltakelsen ble for begge seminarene finansiert privat.

Utgivelse av hefter

Medlemsmøtene i historielaget har ved mange anledninger diskutert utgivelse av hefter. Det har imidlertid vært vanskelig å dra dette arbeidet i gang, basert på levering av artikler og småstykker fra lagets medlemmer.

I høst mottok laget et manuskript fra Marit Olstad, Stavanger. Manuskriptet er utarbeidet av Marit Olstads far, Karl Hansen, eller "Sekretær Hansen" som han kanskje var best kjent som.

Manuskriptet omfatter Hansens erindringer rundt Sulitjelma, fra han som barn i Bodø på 1890-tallet opplevde stedets mystikk gjennom trafikken til og fra stedet, og til han på midten av 1950 tallet forlot Sulitjelma etter å ha arbeidet her siden 1908.

Historielaget har fått tillatelse til å gi ut dette materialet. Det vil bli supplert med bilder fra lagets fotoarkiv. Heftet skal være ferdig våren 1998. Laget har også fått en bevilgning på 10 000 kroner fra Sulitjelma Velferdsfond, til denne utgivelsen.

Arkivprosjekt

Historielaget har søkt Bygdepolitisk program om frikjøps-/lønnsmidler i to måneder for å få tatt vare på store mengder arkivmateriale som ønskes oppbevart ved lagets *Lokalhistorisk arkiv*.

Prosjektleder er Kjell Lund Olsen, og styret i laget er prosjektstyre. Laget har ennå ikke full oversikt over det materialet som har vært oppbevart i samfunnshusets kjeller, men det omfatter blant annet Sulitjelma Melkeutsal, en del materiale fra Jakobsbakken gruvearbeiderforening, AUF, Spaniaaksjonen, Framfylkingen, Fagforeningens mannskor m.fl.

Særlig melkeutsalgets arkiv er i en kritisk forfatning og samarbeid om hvordan man skal sikre materialet er inngått med den fylkeskommunale institusjonen, Arkiv i Nordland.

I prosjektmidlene som er tildelt fra Bygdepolitisk program inngår også anskaffelse av reoler m.m. I forbindelse med denne utvidelse av Lokalhistorisk arkiv vil laget i løpet av neste år forsøke å få overta hvelvet i Storkontorets tredjeetasje. Det er kommunen som er eier av bygningen.